

BASHKIA VLORË

DREJTORIA E URBANISTIKËS

RELACION ARKITEKTONIK

RIKUALIFIKIM I HAPËSIRËS PUBLIKE “TE RRAPI NË UJI TË FTOHTË”

Faza: Projekt zbatimi
Vendndodhja: Uji i Ftohtë, Vlorë
Investitor: Bashkia Vlorë

1. TË DHËNA TË PËRGJITHSHME

Objekti	Rikualifikim i hapësirës publike “Te Rrapi në Uji të Ftohtë”
Vendndodhja	Uji i Ftohtë, Vlorë
Investitor	Bashkia Vlorë
Faza e projektit	Projekt zbatimi
Drejtues projekti	Ingli Xhaferaj
Grupi i projektimit	Ark. Orges Deraj; Urb. Erlind Kapaj

Ky relacion arkitektonik përshkruan ndërhyrjen e propozuar për rikualifikimin e hapësirës publike “Te Rrapi në Uji të Ftohtë”, si pjesë e projektit të zbatimit të hartuar për Bashkinë Vlorë. Dokumenti sintetizon gjendjen ekzistuese, konceptin arkitektonik, organizimin funksional, trajtimin e materialeve, elementet dekorative me ujë dhe parimet e zbatimit.

Qëllimi kryesor i projektit është përmirësimi estetik, funksional dhe peizazhistik i hapësirës ekzistuese, duke ruajtur elementin identitar të vendit - rrabin ekzistues - dhe duke e integruar atë në një kompozim bashkëkohor urban.

Figura 1. Pozicioni i ndërhyrjes në raport me qytetin dhe zonën e Ujit të Ftohtë.

2. GJENDJA EKZISTUESE

Hapësira ekzistuese ndodhet në një zonë të frekuentuar të Ujit të Ftohtë dhe shërben si pikë orientimi për banorët dhe vizitorët. Në gjendjen ekzistuese dallohen prania e pemës së rrapit, çezma me ujë burimi, sipërfaqe të gjelbra dekorative dhe elemente të mëparshme sistemimi. Megjithatë, ndërhyrja ekzistuese ka nevojë për riorganizim arkitektonik, përmirësim të materialeve, rritje të cilësisë së hapësirës publike dhe evidentim më të mirë të elementeve natyrore.

Nga leximi i gjendjes ekzistuese evidentohet se rrapit dhe burimi përbëjnë elementet më të rëndësishme të identitetit të vendit. Për këtë arsye, projekti nuk i trajton ato si elemente dytësore, por si pikënisje të kompozimit arkitektonik dhe peizazhistik.

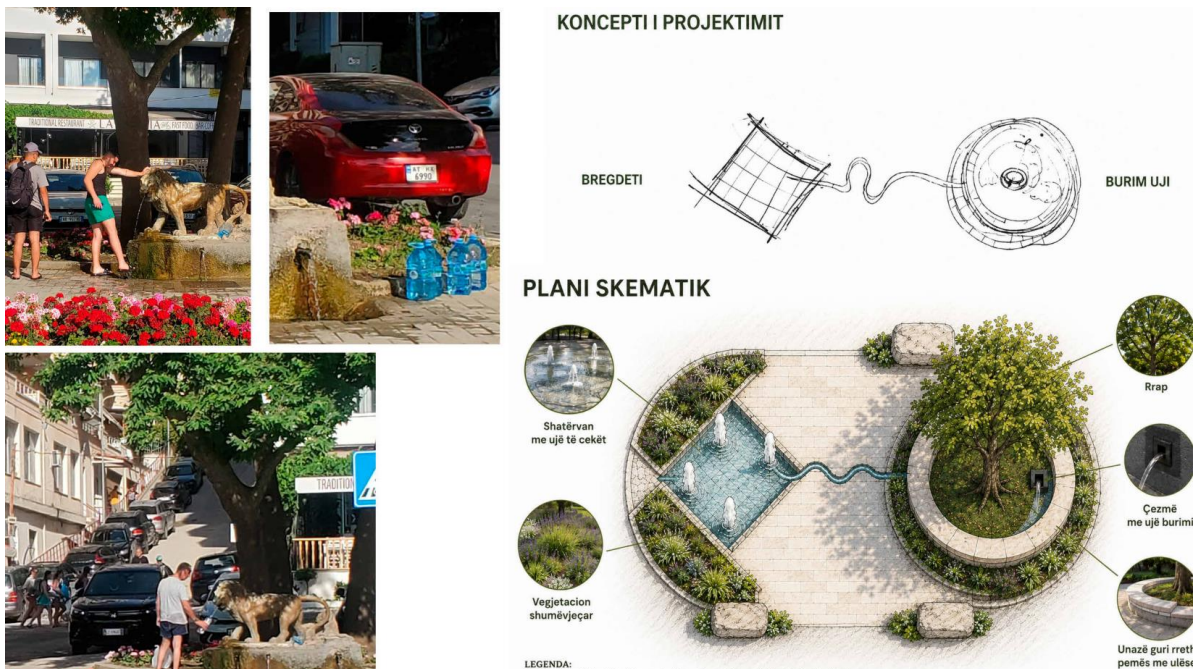

Figura 2. Pamje të gjendjes ekzistuese dhe skema konceptuale e ndërhyrjes.

3. KONCEPTI ARKITEKTONIK

Koncepti arkitektonik bazohet në krijimin e një hapësire publike të qetë, të lexueshme dhe identitare, ku ndërthuren tre elemente kryesore: pema ekzistuese e rrapi, uji i burimit dhe guri natyral. Organizimi i hapësirës realizohet me forma të buta, organike dhe rrethore, në harmoni me kurorën e pemës dhe me karakterin natyror të zonës.

Në qendër të ndërhyrjes vendoset rrapi, i cili ruhet dhe theksohet përmes një unaze rrethuese me gur dhe gjelbërim. Nga kjo pikë zhvillohet lidhja vizuale dhe funksionale me zonën e ujit, e cila krijon freski, qetësi dhe vlerë estetike. Kompozimi krijon një marrëdhënie të qartë midis elementit natyror, elementit dekorativ dhe qarkullimit këmbësor.

Trajtimi formal i hapësirës synon të shmangë ndarjet e forta dhe këndet agresive, duke përdorur vijëzime të rrjedhshme që lidhen me lëvizjen e ujit dhe me relievin e zonës bregdetare.

4. ORGANIZIMI FUNKSIONAL DHE PLANVENDOSJA

Planvendosja e propozuar organizon hapësirën në disa zona kryesore: zona e rrapi ekzistues, zona e pasqyrës ujore, zona e çezmës dhe elementeve dekorative me ujë, zona e qarkullimit këmbësor dhe zona e gjelbërimit shoqëruar. Këto elemente lidhen në një kompozim të vetëm, duke e kthyer hapësirën në një pikë urbane me funksion pushimi, orientimi dhe përjetimi estetik.

Qarkullimi këmbësor respekton kufijtë ekzistues të hapësirës dhe nuk pengohet nga elementet dekorative. Nivelet, bordurat dhe unazat rrethore përdoren për të përcaktuar zonat funksionale dhe për të siguruar një kalim të rregullt ndërmjet sipërfaqeve të ndryshme.

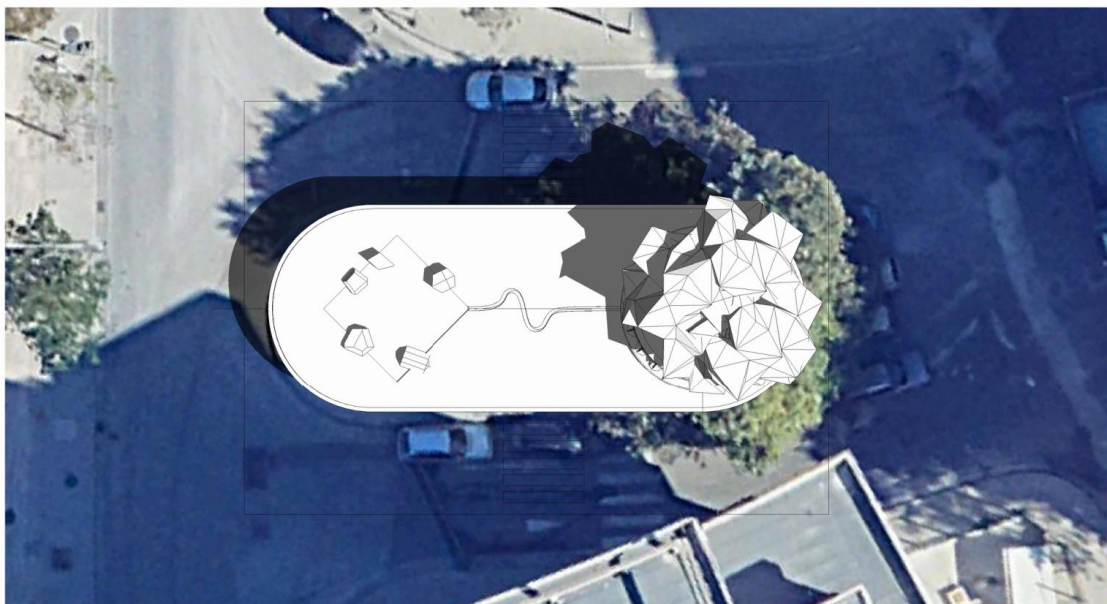

Figura 3. Planvendosja e propozuar e hapësirës publike.

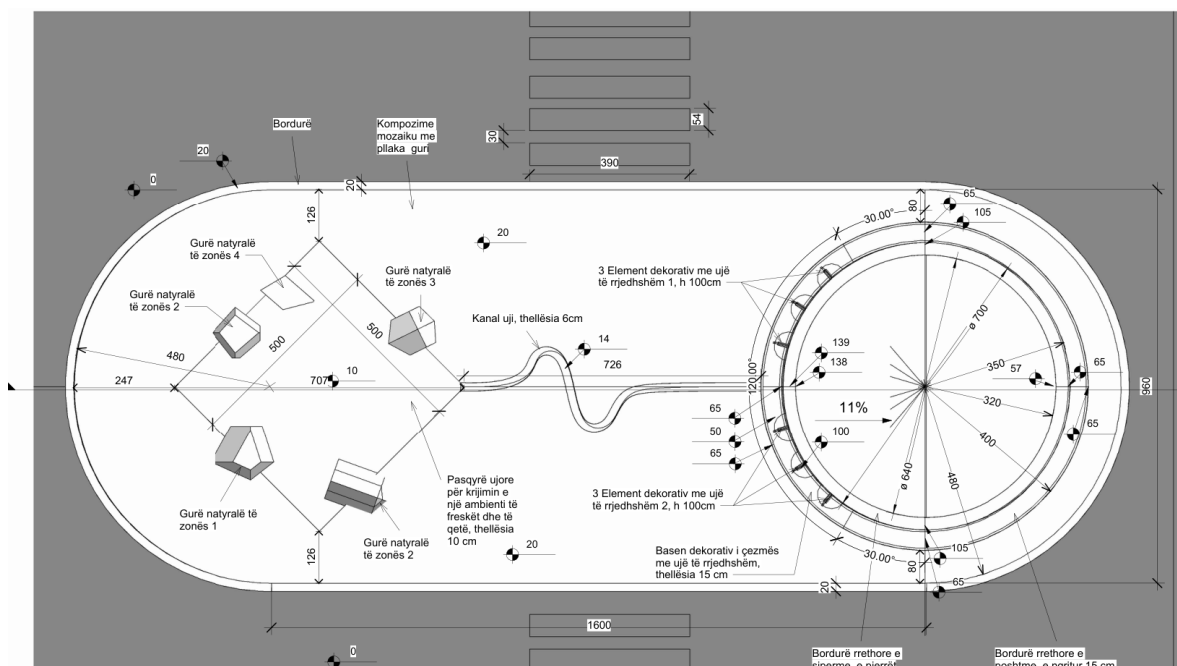

Figura 4. Plansistemimi i përgjithshëm me elementet kryesore: gurë natyralë, pasqyrë ujore, kanal uji, bordura dhe burim.

5. ELEMENTET ARKITEKTONIKE DHE DEKORATIVE

Elementet arkitektonike të propozuara përbëhen nga bordura rrethore, sipërfaqe të shtruara me pllaka guri, kompozime mozaiku, gurë natyralë dekorativë dhe elemente me ujë të rrjedhshëm. Çdo element është konceptuar për të pasur rol funksional dhe estetik njëkohësisht.

Gurët natyralë vendosen si elemente skulpturore në hapësirë. Forma e tyre e përpunuar, por me karakter natyror, shërben për të krijuar identitet të veçantë dhe për të lidhur ndërhyrjen me materialitetin lokal. Në projekt parashikohen disa tipologji gurësh, të dimensionuar dhe të detajuar në fletët teknike përkatëse.

Bordurat rrethore shërbejnë për të organizuar hapësirën rreth rrapit dhe për të krijuar kufij të qartë midis sipërfaqeve të gjelbëruara, sipërfaqeve të shtruara dhe elementeve ujore. Bordura e poshtme dhe ajo e sipërme krijojnë ritëm horizontal dhe ndihmojnë në perceptimin e kompozimit si një objekt i vetëm urban.

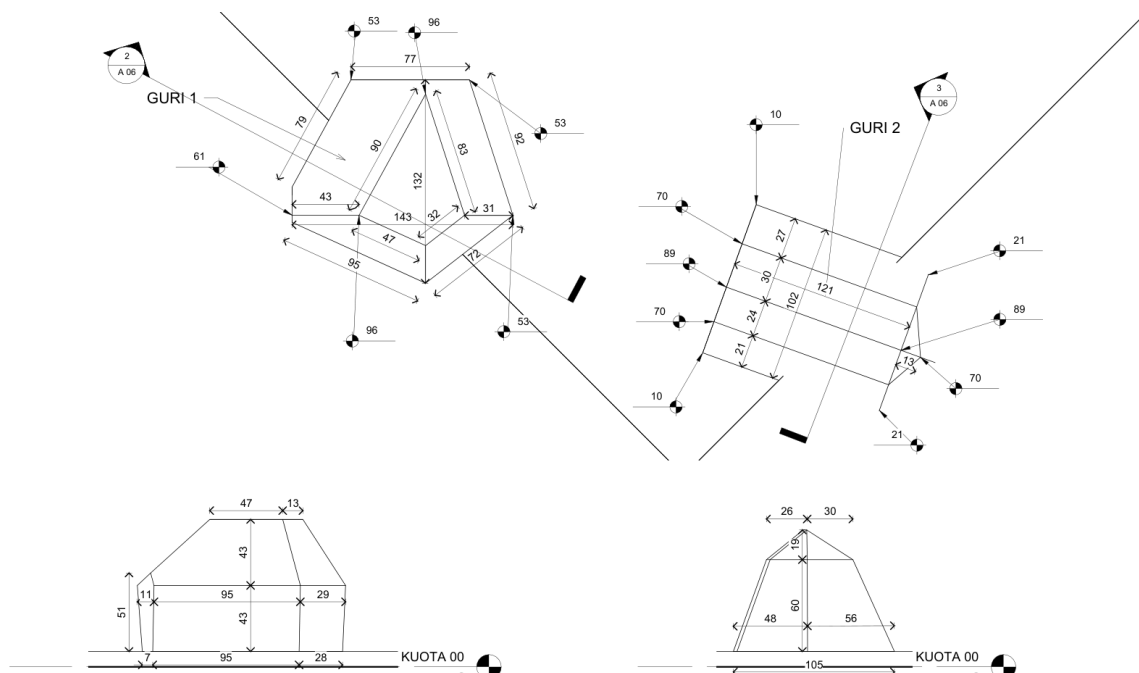

Figura 5. Detaje dhe prerje të gurëve natyralë dekorativë.

6. TRAJTIMI I UJIT DHE STRUKTURA E BURIMIT

Uji është një nga elementet kryesore të projektit. Ai përdoret si mjet estetik, klimatik dhe identitar, duke krijuar një ambient më të freskët, më të qetë dhe më tërheqës për përdoruesit e hapësirës. Projekti parashikon pasqyrë ujore me thellësi të cekët, kanal uji dekorativ dhe basen dekorativ të çezmës me ujë të rrjedhshëm.

Pasqyra ujore parashikohet me thellësi rreth 10 cm, ndërsa kanali i ujit me thellësi rreth 6 cm. Baseni dekorativ i çezmës trajtohet me thellësi rreth 15 cm. Këto thellësi të reduktuara e bëjnë elementin e ujit të përshtatshëm për hapësirë publike, duke ruajtur karakterin dekorativ dhe duke rritur sigurinë e përdorimit.

Në strukturën e burimit parashikohen elemente dekorative vertikale me ujë të rrjedhshëm, me lartësi rreth 100 cm. Këto elemente krijojnë lëvizje vizuale, tingull të lehtë uji dhe theks arkitektonik në qendër të kompozimit.

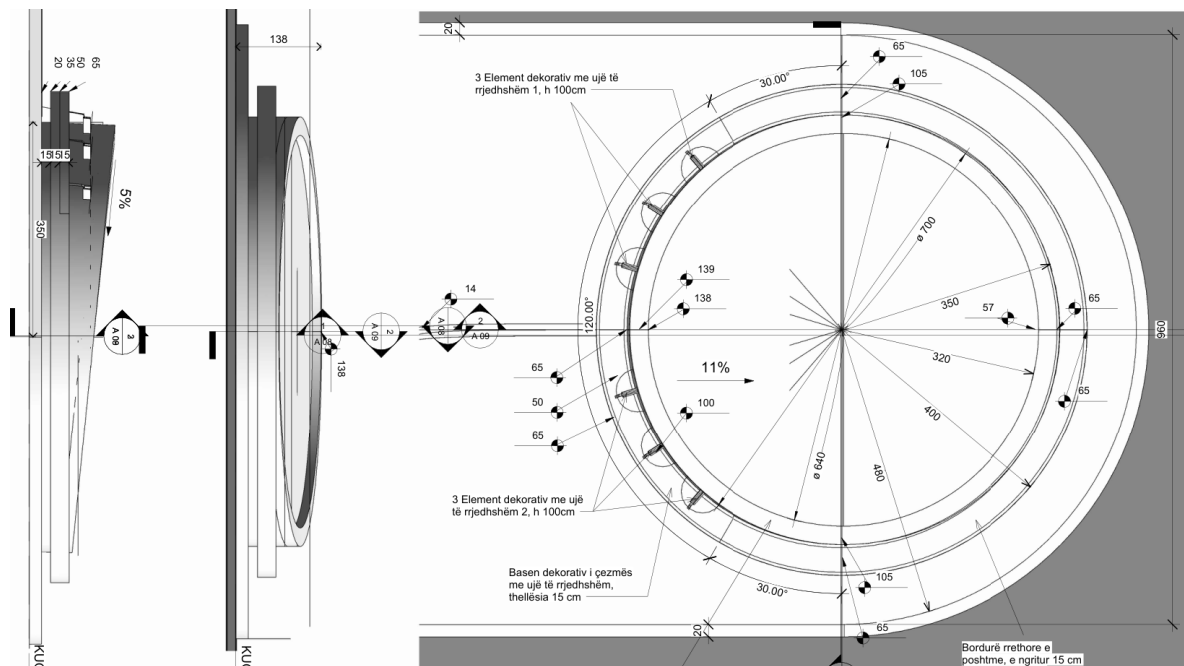

Figura 6. Plan dhe prerje e strukturës së burimit dhe elementeve me ujë.

7. MATERIALET DHE FINITURAT

Materialet e propozuara janë zgjedhur për qëndrueshmëri, mirëmbajtje të thjeshtë dhe përshtatje me karakterin lokal. Përdorimi i gurit natyral krijon lidhje me mjedisin, ndërsa pllakat e gurit dhe kompozimet e mozaikut japin karakter dekorativ dhe rezistencë ndaj përdorimit të përditshëm.

Sipërfaqet e shtruara duhet të realizohen me materiale kundër rrëshqitjes, të përshtatshme për ambiente të jashtme dhe për kontakt të mundshëm me lagështinë. Bordurat, basenet dhe elementet rrethore duhet të kenë përfundim të kujdesshëm, me fuga të rregullta dhe me trajtim të përshtatshëm për qëndrueshmëri në kohë.

8. GJELBËRIMI DHE PEIZAZHI

Gjelbërimi është pjesë e pandashme e ndërhyrjes. Ai organizohet rreth rrapit dhe përgjatë sipërfaqeve të kufizuara nga bordurat, duke krijuar vazhdimësi vizuale me elementin natyror ekzistues. Bimësia shumëvjeçare dhe dekorative duhet të zgjidhet në mënyrë që të jetë rezistente ndaj klimës bregdetare, të kërkojë mirëmbajtje të moderuar dhe të krijojë ngjyrë gjatë pjesës më të madhe të vitit.

Rrapi ekzistues duhet të ruhet gjatë gjithë fazës së punimeve. Çdo ndërhyrje pranë trungut dhe rrënjëve duhet të kryhet me kujdes, pa dëmtuar sistemin rrënjor, pa kompaktuar tokën në mënyrë të panevojshme dhe pa ndryshuar kushtet natyrore të ajrosjes dhe ujitjes së pemës.

9. NDRIÇIMI DHE PËRDORIMI NË MBRËMJE

Ndriçimi i hapësirës duhet të jetë funksional dhe dekorativ. Ai duhet të sigurojë përdorim të sigurt në orët e mbrëmjes, të evidentojë gurin natyral, bordurat, ujin dhe pemën ekzistuese, si dhe të krijojë atmosferë të qetë pa ndotje vizuale. Rekomandohet përdorimi i ndriçimit të integruar me elementet arkitektonike, veçanërisht në zonën e burimit dhe përgjatë bordurave.

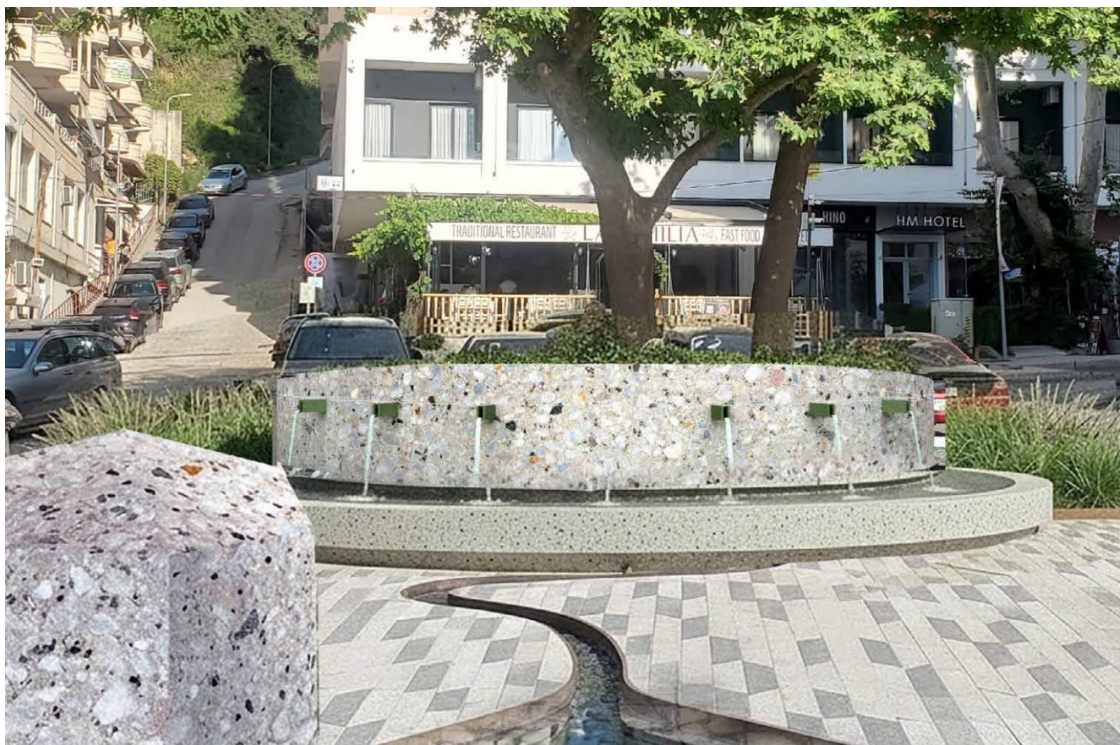

Figura 7. Pamje 3D e ndërhyrjes gjatë ditës.

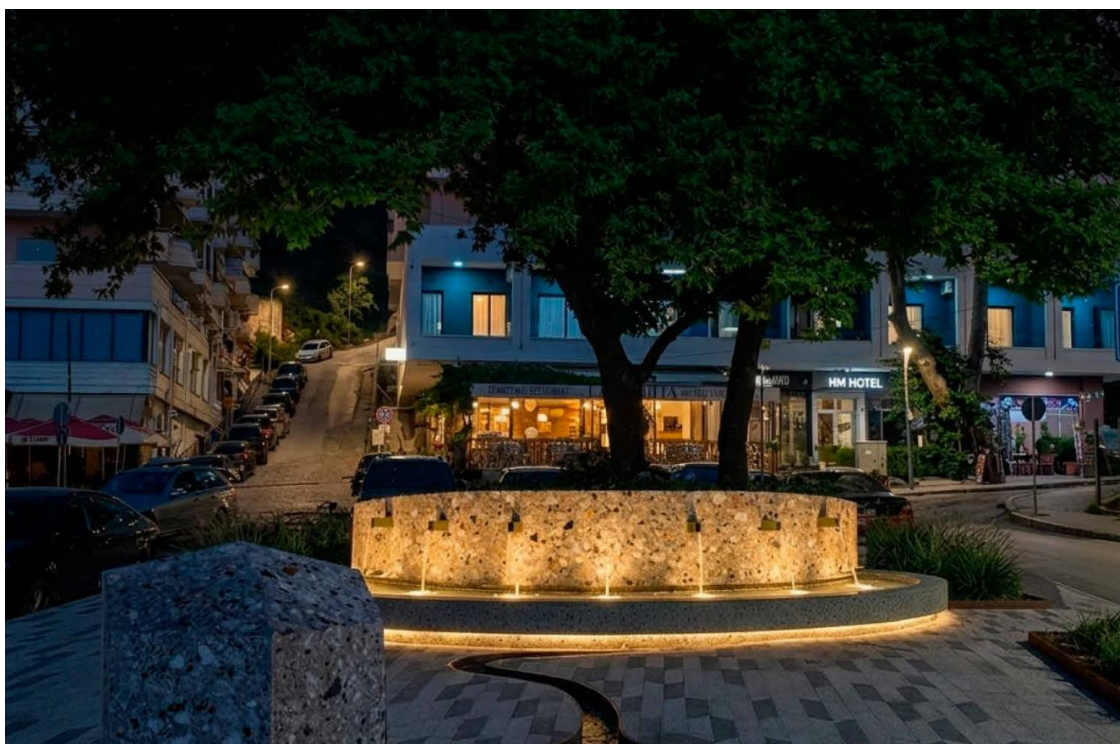

Figura 8. Pamje 3D e ndërhyrjes gjatë natës me theks në ndriçimin dekorativ.

10. PARIME TË ZBATIMIT

Gjatë zbatimit të punimeve duhet të respektohen përmasat, kuotat, materialet dhe detajet teknike të projektit të zbatimit. Vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet hidroizolimit të elementeve ujore, trajtimit të fugave, vendosjes së saktë të bordurave dhe mbrojtjes së gjelbërimit ekzistues.

Punimet duhet të kryhen në mënyrë të organizuar, duke garantuar sigurinë e kalimtarëve dhe të hapësirave përreth. Në përfundim të punimeve, sipërfaqet duhet të dorëzohen të pastra, të niveluara dhe funksionale, me sistemim të plotë të elementeve dekorative, ujore dhe peizazhistike.

Punimet kryesore të parashikuara

- Pastrimi dhe përgatitja e hapësirës për ndërhyrje.
- Ruajtja dhe mbrojtja e pemës ekzistuese të rrapit gjatë zbatimit.
- Realizimi i bordurave rrethore dhe sipërfaqeve të shtruara.
- Vendosja e gurëve natyralë dekorativë sipas detajeve të projektit.
- Ndërtimi i pasqyrës ujore, kanalit të ujit dhe basenit dekorativ të çezmës.
- Vendosja e elementeve dekorative me ujë të rrjedhshëm.
- Rikualifikimi i gjelbërimit dhe integrimi i bimësisë shumëvjeçare.
- Instalimi i ndriçimit dekorativ dhe funksional.

11. PËRFUNDIM

Projekti “Rikualifikim i hapësirës publike Te Rrapi në Uji të Ftohtë” përfaqëson një ndërhyrje me karakter urban, arkitektonik dhe peizazhistik. Ai synon të përmirësojë cilësinë e hapësirës publike, të rrisë vlerën estetike të zonës dhe të krijojë një pikë identitare për qytetin e Vlorës.

Ndërhyrja ruan elementet ekzistuese me vlerë, veçanërisht rrapin dhe burimin, duke i integruar ato në një kompozim të ri me gur natyral, ujë, gjelbërim dhe ndriçim dekorativ. Në këtë mënyrë, hapësira fiton funksion më të qartë publik, karakter më tërheqës dhe përdorshmëri më të mirë për banorët dhe vizitorët.

Përgatiti:

Ark.Orges Deraj

Drejtor :Ingli Xhaferaj

Urb.Erlind Kapaj